

De grote zonde in de journalistiek: je taxichauffeur 'quoten'. Maar vandaag mag het. Het Hamburgse Hansa-Taxi brengt in de strijd tegen Uber- en Uber-Pop de taxichauffeur als stadsgids in de arena. Die van mij heet Bernd, draagt – inderdaad – een bruin leren jack, heeft een stoppelbaard en kent elke straatklinker van Hamburg uit zijn hoofd. Als smaakopwekker duwt hij een Franzbrötchen in mijn hand. Typisch gebak uit Hamburg: bladerdeeg, gevuld met suiker en kaneel.

Zijn eerste vraag: „Welke stad heeft meer bruggen: Venetië of Hamburg?” „Venetië”, zeg ik. Om hem een plezier te doen. Hij: „Hamburg! Wij hebben meer bruggen dan Venetië, Amsterdam en Londen bij elkaar. Zo'n 2.500.” We gaan het zien de komende uren en scheuren weg. In een lekker hoog busje, dat je overal kunt neerzetten. We zijn immers taxi. Eerst naar het enorme neorenaïssancistische Rathaus in de chique Altstadt. Beelden van Karel de Grote en keizer Barbarossa op de gevel en een balkon waarop HSV-voetballer Rafael van der Vaart 'nooit zal worden gehuldigd'.

Taxi keren en dóór naar de historische Speicherstadt, de grootste verzameling pakhuizen in klassieke baksteenarchitectuur ter wereld. Hoge gebouwen rustend op eiken palen, met torentjes die spiegelen in de kanalen. Speicherstadt is ook 's werelds grootste opslagplaats van oriëntaalse tapijten. De Perzische handelshuizen zitten ingeklemd tussen koffiehuisen en internetstartups. De buurt ruikt naar succes.

Nog nooit zo'n goed geïnformeerde taxichauffeur gehad. Bernd gaat met historische fotoboeken de bezienswaardigheden te lijf. Kijk, zegt hij, zwart-witfoto's onder mijn neus wrijvend: „Je wilt niet weten welke wonderschone buurt in 1885 voor dit project is gesloopt.” De foto's tonen een oude, Amsterdam-achtige grachtenbuurt, vol panden met vensters en ornamenten, waarbij de Keizersgracht zou verbleken.

De brug naar het heden zijn de grote gouden letters van de Joop van de Ende Academy, pal boven de beroemde Kaffee Rösterei. Hier worden jonge dansers opgeleid. Want Hamburg is naast haven- ook de tweede musicalstad van Europa.

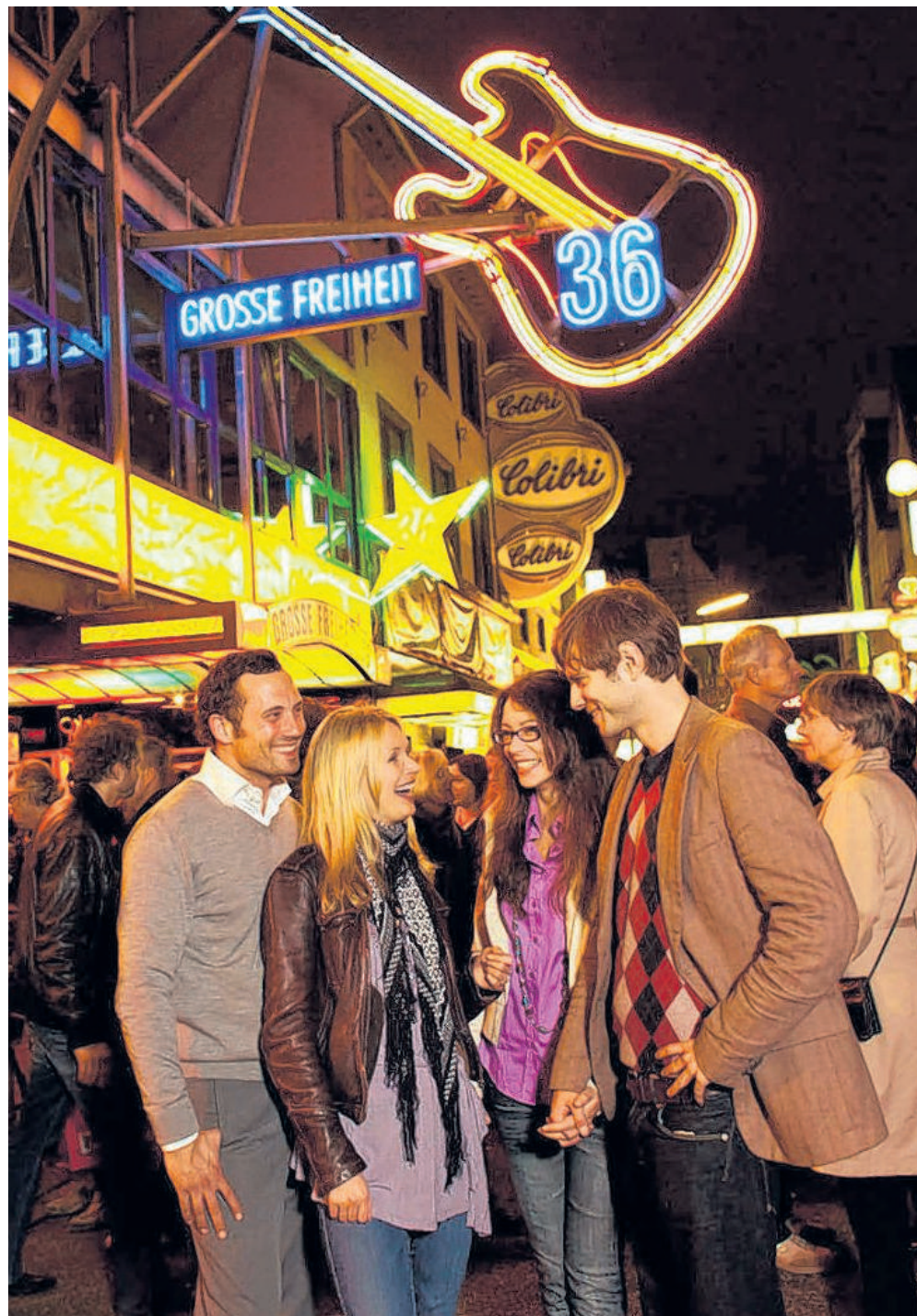
Thuis zeiden we al tegen de bereisde oom 'Vergeet de Reeperbahn!', als hij bij het horen van het woord 'Hamburg' vunzig zijn wenkbrauwen rees. Die Reeperbahn bestaat niet meer. Het aantal raamprostituees ging de afgelopen decennia van vierduizend naar vierhonderd. De pornopaleisjes zijn bijna folklore. De Reeperbahn ijlt van testosteron naar theater. Artiesten wonen er graag. Er zijn designhotels en clubs. Nostalgie vind je bij Gretel und Alfonso, ooit Stammkneipe van de Beatles, die in Hamburg man werden. Bernd: „Er staat nog een rekening open van Paul McCartney.”

's Middags stappen we met Tomas op de fiets, om de chique en grote winkels van de Altstadt te verruilen voor trendy uitgaanswijken. Tomas – mutsje, wereldburger, kunstenaar en titel in de archeologie – gebruikt om de drie zinnen het woord 'gentrificatie'. Dat is het proces waarbij een ar-

VERGEET DE REEPERBAHN

Vergeet Berlijn. Hamburg is de nieuwe onder-de-radarbestemming van Duitsland. Een stad van fiets-varen, bio-cola en monumentale pakhuizen.

door Harri Theirlynck

■ Boven: De oude Reeperbahn met zijn pornopaleisjes bestaat niet meer. Nu zijn er theaters. Onder: De Elbphilharmonie, de 800 miljoen euro kostende concertzaal, in aanbouw. foto's PR

moedige wijk jong en hip wordt. Er komen designershops en -cafés. Vervolgens worden de huizen onbetaalbaar, waarna het hele circus zich als een lentebui naar de wijk ernaast verplaatst.

Het Karolinen Viertel, dicht bij de Messehallen, valt nog net buiten de klauwen van het gentrificatie-spoek. In de Marktstrasse zijn winkels van jonge modeontwerpers en koffietenten vol hipsters en moderne gezinnen aan de biodrankjes. In Caffetteria Panter drink je latte met biologische karotten cake voor vriendelijke prijzen.

Fietsend over het voormalige Schlachthofterrein beland je binnen een minuut in Hamburgs tweede multiculti-wijk, het Schanzenviertel. Daar is het drukker en duurder. Tussen de Schanzenstrasse en het Schulterblatt swingt het van de alternatieve scenes, sushibars, cafés, (Portugese) restaurants, boutieks en kolossale Turkse groentezaken. Het icoon van de wijk staat aan de Schanzenstrasse: Rote Flora, een verloederd kraakbolwerk. Slopen voor dure appartementen is geen optie. Ultralinks Duitsland zou meteen ten strijde trekken.

WAAR EN WAT

- Hamburg ligt op 440 kilometer van Utrecht. Germanwings en EasyJet vliegen dagelijks van Amsterdam naar Hamburg, vanaf 60 euro. Met NS International reis je er in circa 5 uur heen: retour vanaf 80 euro.
- Vervoer: De Hamburg Card (drie dagen voor € 24,50) is ideaal voor bus, metro en ferry; korting op musea en musicals.
- Fietsen: Hamburg is een goede fietsstad. Fietspaden vaak op het trottoir. Fietsleenplan: StadtRAD Hamburg, eerste half uur gratis, daarna 6 cent per minuut. Aanmelden: <http://stadtrad.hamburg.de>
- Toeristische info: www.hamburg-tourism.de, www.germany.travel en www.standorthamburg.eu

Een flesje Coca Cola Classic is moeilijk te vinden in het biologische Schanzenviertel. Fritz-Kola slaat hier de klok. Een eerlijk glazen flesje suikerloze cola, met het silhouet van de twee jonge Hamburgse ondernemers die Coca en Pepsi hier wegvaagden.

De wijk is doordeesemd van een duurzaamheidsmoraal die je niet onberoerd laat. Bij de Souperia Schanze neem ik keurig één servetje. Ik breng mijn vuile kommetje naar de keuken, want dat doet Tomas ook. Ik zou het kommetje desgevraagd met liefde schoonlikken om de hipster achter de counter afwaswater te besparen.

Hamburg is in de eerste plaats een stad van water, schepen, kades en stranden. Pak een StadtRAD bij een van de 150 uitleenpunten en fiets over de ijzeren bruggen van Speicherstadt, van de negentiende eeuw naar de toekomst. HafenCity is de hypermoderne waterwijk op 800 meter van de binnenstad. Tussen oude schepen kronkelen doorzichtige kantoorgebouwen naar de hemel. Een soort montage-theater van chefs in grote hoekkamers, naast zalen met een woud van schermen. Op de kop van de Kaiserkai staat de Elbphilharmonie in wording. De 800 miljoen euro kostende concertzaal zweeft als een atoomwolk op een oud pakhuis. Het nieuwe landmark van Hamburg opent in januari 2017.

Hop, met fiets en al op de havenferry die hier aanlegt. De 'strijkijzers' vol musicalreclame varen je van links naar rechts door de haven. Langs het musicaltheater van Joop van den Ende en de drukke Landungsbrücken, waar je via de nostalgische St. Pauli Elbtunnel onder de Elbe door kunt fietsen.

Met mooi weer zijn de veerboten het beste gratis uitje van Hamburg. Op het bovendeck kun je aan picknicktafels met pretzels en bier uren van het uitzicht genieten. De mooiste halte? Elbstrand, schuin onder Ottensen, de nieuwe gentrificatie-wijk van Hamburg. Voeten in het warme zand. Kijk naar de schepen en containerkranen die in de bloedrode zon het dagelijkse Elbe-ballet uitvoeren. Berlijn kan even wachten.